

Vindplaats:	JV 2015/129
Instantie:	Rechtbank Den Haag
Datum:	20 november 2014
Rolnr:	C/09/463966/HA RK 14-193, ECLI:NL:RBDHA:2014:16640
College:	mr. Groeneveld-Stubbe mr. Ferenschild mr. Brakel
Auteur noot:	mr. H. de Voer
Partijen:	1. A., 2. B., eisers, in hun hoedanigheid van vertegenwoordigers van minderjarige C. (2005, Den Haag), gemachtigde: mr. A. Bozbey, <i>tegen</i> de Minister van Veiligheid en Justitie, verweerder, gemachtigde: mr. drs. C.J. Cappon.
Trefwoorden:	Nederlandschap, vaststelling van Erkenning, postnataal Marokko
Artikelen:	RWN, art. 3 lid 3 RWN, art. 6 lid 1 sub c

Samenvatting

Postnatale erkenning in de periode 1 april 2003 tot 1 maart 2009 door een niet-Nederlandse man, die voldoet aan de voorwaarden van art. 3 lid 3 RWN.

Verzoekers vragen de rechtbank vast te stellen dat C. in het bezit is van de Nederlandse nationaliteit. Ten tijde van de geboorte van C. was haar moeder in het bezit van de Marokkaanse nationaliteit. In 2006 verkreeg de moeder van C. middels zogeheten na-naturalisatie; de Nederlandse nationaliteit. C. is daarbij niet meegenaturaliseerd. Later is C. erkend door B., die uitsluitend de Marokkaanse nationaliteit heeft. C. is niet geboren als kind van B.; de afstammingsrelatie is na haar geboorte tot stand gekomen door erkenning. Ook indien C. voor het overige voldoet aan de vereisten van genoemd art. 3 lid 3 RWN, leidt dat niet tot verkrijging van het Nederlandschap. Dit is bepaald in de Handleiding. In de genoemde periode van 1 april 2003 tot 1 maart 2009 kon een door een Nederlandse man erkende minderjarige ingevolge art. 6 lid 1 sub c RWN uitsluitend na drie jaar opvoeding en verzorging door die Nederlandse man het Nederlandschap verkrijgen door optie. De achtergrond van deze regeling is dat de Staat schijnerkenningen tegen wilde gaan. Dat de wetgever hier in zoverre van is teruggekomen dat erkenning van een kind (na zijn geboorte en voor de leeftijd van 7 jaar) per 1 maart 2009 wel van rechtswege de Nederlandse nationaliteit meebrengt, maakt dat niet anders. De wetgever heeft er immers niet voor gekozen de wetgeving aan te passen voor kinderen die zijn erkend door een Nederlander in voormelde periode. Zij dienen nog steeds te opteren voor het Nederlandschap. Verzoek afgewezen.

1. De procedure

1.1. Het verloop van de procedure blijkt uit:

- de beschikking van deze rechtbank, enkelvoudige kamer, van 7 april 2014, en de daarin vermelde stukken,
- de brieven van de IND van 19 mei 2014 en 20 augustus 2014,
- de brief van de officier van justitie van 22 september 2014.

1.2. De mondelinge behandeling heeft plaatsgevonden op 9 oktober 2014. Namens verzoekers is mr. Bozbey verschenen en namens de IND mr. Cappon. De officier van justitie heeft schriftelijk te kennen gegeven geen prijs te stellen op een mondelinge behandeling.

2. De feiten

De rechtbank neemt hier over hetgeen in de beschikking van 7 april 2014 ten aanzien van de feiten is vermeld.

3. Het verzoek

Verzoekers vragen de rechtbank vast te stellen dat [C] in het bezit is van de Nederlandse nationaliteit. Zij voeren daartoe aan dat [C] naast haar Marokkaanse nationaliteit, op grond van het bepaalde in artikel 3 lid 3 van de Rijkswet op het Nederlandschap (RWN), tevens in het bezit is van de Nederlandse nationaliteit. Ten

tijde van de geboorte van [C] had haar vader zijn hoofdverblijf in Nederland, en haar grootvader had ten tijde van de geboorte van haar vader eveneens zijn hoofdverblijf in Nederland. Hieruit volgt dat [C] in het bezit is gekomen van de Nederlandse nationaliteit, aldus verzoekers.

4. Het standpunt van de IND en van de officier van justitie

4.1. De IND concludeert tot afwijzing van het verzoek. Postnatale erkenning van [C] in 2006 door [B], die de Marokkaanse nationaliteit heeft, leidt, ook indien ervan uit moet worden gegaan dat op zich aan de vereisten van artikel 3 lid 3 RWN - het zogeheten "grootouderartikel" - is voldaan, niet tot verkrijging van het Nederlanderschap op grond van dat artikel. De IND verwijst naar het geldende beleid zoals dat is neergelegd in de Handleiding voor de toepassing van de RWN (hierna: de Handleiding), dat erop neerkomt dat kinderen die op of na 1 april 2003 en vóór 1 maart 2009 postnataal zijn erkend door een niet-Nederlandse man, die op zichzelf voldoet aan de voorwaarden van artikel 3 lid 3 RWN, desalniettemin aan dat artikel geen Nederlanderschap kunnen ontleen.

4.2. De officier van justitie heeft schriftelijk medegedeeld zich aan te sluiten bij het advies van de IND.

5. De beoordeling

5.1. [C] is op 13 december 2005 in Den Haag geboren als dochter van [A]. Ten tijde van de geboorte van [C] was haar moeder in het bezit van de Marokkaanse nationaliteit. Bij Koninklijk Besluit van 23 januari 2006 verkreeg de moeder van [C] middels zogeheten "na - naturalisatie" de Nederlandse nationaliteit. [C] is daarbij niet meegenaturaliseerd. Op 26 januari 2006 is [C] erkend door [B], die uitsluitend de Marokkaanse nationaliteit heeft.

5.2. Verzoekers stellen dat [C] de Nederlandse nationaliteit heeft en beroepen zich daarbij op artikel 3 lid 3 RWN. Dit artikel houdt sinds 1 april 2003 in dat van rechtswege Nederlander is het kind van een vader of moeder die ten tijde van de geboorte van het kind zijn of haar hoofdverblijf heeft in Nederland (of de Nederlandse Antillen of Aruba) en die zelf geboren is als kind van een vader of moeder die ten tijde van zijn of haar geboorte in een van die landen hoofdverblijf had, mits het kind ten tijde van zijn geboorte zijn hoofdverblijf heeft in Nederland (of de Nederlandse Antillen of Aruba). Dit artikel moet ook worden toegepast op kinderen van wie de afstamming is vastgelegd door postnatale erkenning. Verzoekers beroepen zich in dat verband op Hoge Raad 10 juli 2009, NJ 2009, 361.

5.3. De rechtbank overweegt als volgt. De ratio van genoemd artikel is dat de derde binnen het Koninkrijk wonende (hoofdverblijf hebbende) generatie van een niet - Nederlandse familie bij geboorte van rechtswege het Nederlanderschap verkrijgt, omdat die generatie geacht wordt een reële band met Nederland (of de Nederlandse Antillen of Aruba, thans Nederland, Aruba, Curaçao of Sint Maarten) te hebben, en dat voor hen uit een oogpunt van inburgering in de Nederlandse samenleving geen enkel beletsel voor de verkrijging van het Nederlanderschap zal bestaan.

5.4. [C] is niet geboren als kind van verzoeker sub 2; de afstammingsrelatie is na haar geboorte tot stand gekomen door erkenning. Ook indien [C] voor het overige voldoet aan de vereisten van genoemd artikel 3, derde lid RWN, leidt dat, zo oordeelt de rechtbank, niet tot verkrijging van het Nederlanderschap, gegeven het geldend beleid zoals dat is opgenomen in de Handleiding. Daarin is bepaald:

"Kinderen die op of na 1 april 2003 en vóór 1 maart 2009 postnataal zijn erkend of gewettigd (zonder erkenning) door een niet-Nederlandse man, die voldoet aan de voorwaarden van artikel 3, derde lid, RWN, verkrijgen niet het Nederlanderschap op grond van het huidig artikel 3, derde lid RWN. Dit komt doordat tussen 1 april 2003 en 1 maart 2009 een postnatale erkenning (...) door een Nederlandse man ook niet van rechtswege de verkrijging van het Nederlanderschap tot gevolg had." In deze periode was dit geregeld in artikel 6 RWN, thans heeft erkenning wel nationaliteitsgevolg zoals geregeld in artikel 4 lid 2 RWN.

5.5. In de genoemde periode van 1 april 2003 tot 1 maart 2009 kon een door een Nederlandse man erkende minderjarige ingevolge artikel 6, eerste lid, aanhef en onder c RWN uitsluitend na drie jaar opvoeding en verzorging door die Nederlandse man het Nederlanderschap verkrijgen door optie. De achtergrond van deze regeling is volgens de Handleiding dat het in het verleden is voorgekomen dat "een erkenning is gebruikt om aan een niet-Nederlands kind de Nederlandse nationaliteit te verschaffen, zonder dat er sprake was van enige sociale betrekking tussen de Nederlander en het minderjarige kind." De Staat wilde schijnerkenningen tegengaan. Met eerder geciteerd beleid in het kader van het grootouderartikel heeft de Staat, zo begrijpt de rechtbank, willen voorkomen dat erkenning van een minderjarige door een niet-Nederlander van rechtswege tot verkrijging van de Nederlandse nationaliteit kan leiden en erkenning door een Nederlander niet. Dat de wetgever hier in zoverre van is teruggekomen dat erkenning van een kind (na zijn geboorte en voor de leeftijd van 7 jaar) per 1 maart 2009 wel van rechtswege de Nederlandse nationaliteit meebrengt, maakt dat niet anders. De wetgever heeft er immers niet voor gekozen de wetgeving aan te passen voor kinderen die zijn erkend door een Nederlander in voormelde periode. Zij dienen nog steeds te opteren voor het Nederlanderschap. Er is dan ook geen grond dat nu wel te bepalen voor een kind dat in deze periode postnataal is erkend door een niet -Nederlander die voor het overige voldoet aan de vereisten van het grootouderartikel. De wetgever had immers de mogelijkheid om per 1 maart 2009 ook voor deze kinderen een mogelijkheid te creëren om het Nederlanderschap te verkrijgen, en de rechtbank gaat er vanuit dat de wetgever daar bewust van heeft afgezien. De uitspraak van de Hoge Raad van 10 juli 2009 doet hieraan niet af, nu deze ziet op een postnatale erkenning van vóór 1 april 2003, toen erkenning door een Nederlander ook nationaliteitsgevolg had en dat aspect ook door de Hoge Raad als zodanig in zijn beoordeling wordt betrokken.

5.6. Nu voorts niet is gebleken dat [C] anderszins in het bezit is gekomen van de Nederlandse nationaliteit dient het verzoek te worden afgewezen.

6. De beslissing

De rechtbank:

- wijst het verzoek tot vaststelling van de Nederlandse nationaliteit van [C] af,
- verwijst de zaak voor wat betreft het verzoek tot verbetering van de geboorteakte van de minderjarige terug naar de enkelvoudige kamer van deze rechtbank, team familie.

Noot:

Nederlanderschap voor postnataal erkende derde generatie kinderen

De Rechtbank Den Haag deed hier uitspraak in een art. 17-procedure op grond van de Rijkswet op het Nederlandschap (RWN 2003). De rechtbank werd verzocht om vast te stellen dat kind C op grond van art. 3, lid 3 RWN 2003 [IDAPOGKO](#) de Nederlandse nationaliteit had.

Dit zogenaamde "grootouderartikel" houdt in dat een kind Nederlander is als:

1. het op het moment van geboorte in Nederland, Aruba, Curaçao of Sint Maarten woont; en
2. als zijn vader of moeder op het moment van zijn geboorte zelf ook in Nederland, Aruba, Curaçao of Sint Maarten woont; en
3. als die vader of moeder zelf eveneens is geboren uit een ten tijde van zijn of haar geboorte in Nederland, Aruba, Curaçao of Sint Maarten woonachtige vader of moeder.

De rechtbank oordeelde dat kind C bij geboorte niet de Nederlandse nationaliteit heeft verkregen omdat kind C toen het werd geboren geen juridische vader had én omdat in 2006 erkenning door een Nederlandse man geen nationaliteitsgevolg had. De rechtbank baseerde zich met name op het beleid, [IDA3OGKO](#) zoals dat is neergelegd in de Handleiding voor de toepassing van de Rijkswet op het Nederlandschap (Handleiding). De uitspraak en de uitleg van het beleid zijn onbevredigend, omdat hiermee postnataal door een Nederlander erkende kinderen en postnataal door een tweede generatie buitenlandse vader erkende kinderen ongelijk worden behandeld. Dat zou niet zo moeten zijn.

In casu is sprake van een postnatale erkenning. De hoofdvraag is: heeft kind C de Nederlandse nationaliteit? Om deze hoofdvraag te kunnen beantwoorden, moet eerst een voorvraag worden beantwoord: had het kind een in Nederland woonachtige vader [IDADPGKO](#) op het moment dat het in Nederland werd geboren? Vaststaat dat kind C in 2005 is geboren en door haar vader postnataal is erkend in 2006. Hieruit volgt dat familierechtelijke betrekkingen tussen kind C en vader in 2006, dus na de geboorte, zijn gevestigd. Ten tijde van haar geboorte had kind C juridisch gezien geen vader. De rechtbank beantwoordt de voorvraag als volgt. Kind C voldoet niet aan de voorwaarden van art. 3, lid 3 RWN omdat het kind niet is geboren als kind van een in Nederland woonachtige tweede generatie buitenlandse vader. [IDAGPGKO](#)

Ten aanzien van de hoofdvraag oordeelt de rechtbank dat postnatale erkenning door een Nederlandse man tussen 1 april 2003 en 1 maart 2009 geen nationaliteitsgevolg had. Volgens de rechtbank wil het beleid "voorkomen dat erkenning van een minderjarige door een niet-Nederlander van rechtswege tot verkrijging van de Nederlandse nationaliteit kan leiden en erkenning door een Nederlander niet". [IDALPGKO](#) Het gaat dan om de verhouding van art. 3 lid 3 RWN enerzijds en de nationaliteitsrechtelijke gevolgen van een erkenning anderzijds, nu geregeld in art. 4 RWN.

De rechtbank stelt een paar zinnen verderop wel dat kinderen die in de periode tussen 1 april 2003 en 1 maart 2009 door een Nederlander zijn erkend, kunnen opteren voor het Nederlandschap. Het was mooi geweest als de rechtbank had geconcludeerd dat analoog daaraan voor postnataal erkende kinderen van een tweede generatie buitenlandse vader, en dus voor kind C, eveneens de mogelijkheid openstaat te opteren voor het Nederlandschap.

Er is niet veel geprocedeerd over het grootouderartikel. De leidende uitspraak is die van de Hoge Raad van 10 juli 2009 [IDATPGKO](#) waar de rechtbank in onderhavige uitspraak ook naar verwijst. A-G Strikwerda en De Groot geven in respectievelijk hun conclusie en noot bij de uitspraak van de Hoge Raad een heldere uitleg van de betekenis van art. 3, lid 3 in samenhang met nationaliteitsgevolg van erkenning, geregeld in het huidige art. 4 RWN.

Een postnatale erkenning in de periode van 1 januari 1985 tot 1 april 2003 had alleen nationaliteitsgevolg als aan een aantal voorwaarden werd voldaan. [IDA4PGKO](#) Een prenatale erkenning had in diezelfde periode wel nationaliteitsgevolg; er was dan immers sprake van een kind waarvan ten tijde van de geboorte de vader Nederlander is.

In de periode van 1 april 2003 tot 1 maart 2009 had postnatale erkenning van een kind door een Nederlandse man geen nationaliteitsgevolg. Een prenatale erkenning uiteraard wel.

In de periode na 1 maart 2009 heeft een postnatale erkenning van een kind door een Nederlandse man weer nationaliteitsgevolg mits het kind is erkend voor zijn zevende jaar, of als het kind ouder is dan zeven, als het biologische vaderschap binnen een jaar na de erkenning wordt aangetoond. [IDAJQGKO](#)

Zoals De Groot aangeeft, dient een redelijke wetsinterpretatie ertoe te leiden dat ook de niet-Nederlandse minderjarige die wordt erkend door een vreemdeling, die voldoet aan de eisen van art. 3, lid 3 RWN, het Nederlandschap verwerft en wel vanaf het tijdstip van de erkenning. [IDAOQGKO](#) Deze uitleg van de wet bewerkstelligt dat postnataal erkende kinderen op dit punt precies zo worden behandeld als binnen huwelijk en prenataal erkende kinderen.

Ik vind dat kinderen die in de periode tussen 1 april 2003 en 1 maart 2009 postnataal zijn erkend door een vreemdeling niet gelijk worden behandeld met kinderen die in die periode door een Nederlander zijn erkend.

Deze kinderen van tweede generatie vaders dienen even goed in aanmerking te komen voor de optieregeling die als overgangsrecht is gecreëerd voor door een Nederlander erkende kinderen om te kunnen opteren voor het Nederlanderschap. Gebeurt dit niet, dan is sprake van ongelijke behandeling.

De Groot schrijft in zijn noot onder het arrest van de HR van 10 juli 2009 het volgende: "Bij de herinvoering van het nationaliteitsgevolg van erkenning per 1 maart 2009 werd een overgangsregeling geschapen voor kinderen die na 1 april 2003 waren erkend door een Nederlander: zij kunnen - mits ze ten tijde van de erkenning jonger waren dan zeven jaar - door het afleggen van een daartoe strekkende optieverklaring het Nederlanderschap verwerven. Voor kinderen ouder dan zeven jaar geldt dat door middel van DNA-bewijs de biologische afstamming moet worden aangetoond. Het ligt daarom in de rede om aan te nemen dat ook tussen 1 april 2003 en 1 maart 2009 door een buitenlandse man erkende kinderen een dergelijk optierecht hebben, mits de voorwaarden van art. 3, lid 3 zijn vervuld".

Ik onderschrijf van harte het standpunt van De Groot. Binnen het toetsingskader van de rechtbank in een vaststellingsprocedure kan een rechter niet anders dan vaststellen of iemand wel of niet Nederlander is. De rechtbank toetst aan het beleid en concludeert dan dat kind C niet de Nederlandse nationaliteit heeft. Echter ik ben van mening dat kind C wel Nederlander kan worden door te opteren voor het Nederlanderschap op basis van art. II, lid 1, onder a van de Rijkswet van 27 juni 2008 (*Stb.* 270). Zolang dit door de wetgever niet in de Handleiding is vastgelegd, betwijfel ik of kind C, en andere kinderen in dezelfde situatie, in de praktijk gebruik kunnen maken van dit optierecht. De burgemeester zal een door kind C ingediend optieverzoek alleen bevestigen als de wetgever deze mogelijkheid in de Handleiding heeft vastgelegd.

mr. H. de Voer, Advocaat bij Everaert Advocaten

IDAPOGKO Ook wel het grootouder artikel of de derde generatieregeling genoemd. (*bron*: rechtbank)

IDA3OGKO Zie r.o. 5.4. (*bron*: rechtbank)

IDADPGKO Vaststelling Nederlanderschap werd verzocht via de vaderlijke lijn. Het grootouder artikel toepassen via de moederlijke lijn was niet mogelijk, heeft de advocaat in deze zaak mij toevertrouwd. (*bron*: rechtbank)

IDAGPGKO Zie r.o. 5.4. (*bron*: rechtbank)

IDALPGKO Zie r.o. 5.5. (*bron*: rechtbank)

IDATPGKO HR 10 juli 2009, 08/02921, (*bron*: rechtbank) *NJ* 2009, 361; *LJN* BI1122 en *RV* 2009, nr. 90, Conclusie A-G Strikwerda, m.nt. Gerard-Rene de Groot, p. 482-488. Cassatie uitspraak van de uitspraak van de Rb. Den Haag van 8 april 2008, *ECLI:NL:RBSGR:2008:BE8783*.

IDA4PGKO Alleen de grootmoeder kon het Nederlanderschap doorgeven, woonplaatsvereiste gold in plaats van hoofdverblijf en het was niet vereist dat het kind op het moment van geboorte in Nederland (het Koninkrijk) woonde. De vader of moeder moest wel woonplaats in Nederland (het Koninkrijk) hebben. (*bron*: rechtbank)

IDAJQGKO Art. 4, lid 2 en lid 2 RWN 2003. (*bron*: rechtbank)

IDAQGKO G.R. de Groot, 'Nieuwe ontwikkelingen betreffende erkenning en het Nederlanderschap', (*bron*: rechtbank) *WPNR* 2009 (6800), p. 442-449 waarin ook wordt verwezen naar F. Th Zilverentant in de losbladige editie 'Nationaliteitswetgeving', p. G 19 (thans Elsevier Overheid) die hetzelfde standpunt innam.